

Yükseköğretimde Dans Eğitiminin Öğrenci Tutumları Üzerindeki Etkisi: Spor Bilimleri Fakültesi Örneği

Lale YILDIZ ÇAKIR¹,

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0002-1283-4788>

To cite this article/ Atf için:

Yıldız Çakır, L. (2025). Yükseköğretimde dans eğitiminin öğrenci tutumları üzerindeki etkisi: Spor bilimleri fakültesi örneği. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 73-81.

Özet

Çalışmanın amacı spor bilimleri fakültelerinde yürütülen dans derslerinin, öğrencilerin dansa yönelik tutumları üzerinde etkisini incelemektir. Çalışmada, tek gruplu ön test ve son test tasarımı kullanan yarı deneysel bir tasarımdan yararlanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde olasılık temelli olmayan örnekleme yaklaşımlarından amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören ve 2023 Bahar -2025 Güz eğitim-öğretim yılları arasında çeşitli dans dersleri (Temel Dans Eğitimi, Ritim Eğitimi ve Hareket Bilgisi, Ritim Eğitimi ve Dans, Modern Dans) alan 43 erkek 34 kadın toplam 77 öğrenci ($x = 20.77 \pm 2.29$) gönüllü olarak katılmıştır. Veriler demografik bilgi formu ve Durhan (2019) tarafından geliştirilen “Dans Tutum Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verileri IBM SPSS 26 programı ile analiz edilmiş ve analizlerde tanımlayıcı istatistik, bağımlı ve bağımsız gruplar t testleri kullanılmıştır. Bulgular incelendiğinde, katılımcıların dansa yönelik tutum ölçeğinin “farkındalık” ve “motivasyon” alt boyutlarında ön test ile son test arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Ayrıca “kaçınma” alt boyutunda kadın ve erkek öğrenciler arasında ön test puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilirken ($p < 0.05$), son test puan ortalamalarında bu farklılığın olmadığı dikkat çekmektedir.

Anahtar kelimeler: Dans, Öğrenci, Spor, Tutum, Üniversite

The Effect of Dance Education in Higher Education on Student Attitudes: The Case of Faculty of Sport Sciences

Abstract

The study aims to investigate whether dance courses conducted in faculties of sport sciences have an effect on students' attitudes towards dance. The study utilized a quasi-experimental design using a one-group pretest and posttest design. Purposive sampling method, one of the non-probability-based sampling approaches, was used to determine the study group. A total of 77 students ($x = 20.77 \pm 2.29$), 43 males and 34 females, who were studying at Muğla Sıtkı Koçman University Faculty of Sport Sciences and taking various dance courses (Basic Dance Education, Rhythm Education and Movement Knowledge, Rhythm Education and Dance, Modern Dance) between 2023 Spring and 2025 Fall academic years, voluntarily participated in the study. Data were collected using the demographic information form and the “Dance Attitude Scale” developed by Durhan (2019). The research data were analyzed with the IBM SPSS 26 program, and descriptive statistics, dependent and independent groups t tests were used in the analysis. When the findings were examined, a statistically significant difference was found between the pre-test and post-test in the “awareness” and “motivation” sub-dimensions of the participants' attitude towards dance scale. In addition, in the “avoidance” sub-dimension, while there was a statistically significant difference between male and female students in the pre-test mean scores ($p < 0.05$), it is noteworthy that there was no difference in the post-test mean scores.

Keywords: Attitude, Dance, Sport, Student, University

GİRİŞ

Gelişen mobil teknoloji ve bilişim çağıyla birlikte, insanlık üzerinde küresel düzeyde geleceğe dönük risklerin ve değişimlerin yaşandığı, ayrıca bilişsel, duyuşsal özellikle de devinışsel alanda yeni dengelerin oluştuğu bilinmektedir (Bläsing ve Schack, 2012). Özellikle gençlerin aktivite düzeyi, hayat enerjisi, başarıma isteği, farklı alanları keşfetme bakımından düşüşler yaşadığı düşünülmektedir (Özen ve Yenel, 2022; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu [TÜBİTAK], 2021). Ayrıca uzun süreler teknolojiye maruz kalarak, anlık tatmin arayışını ve dopamin döngüsünü tetikleyen gençliğin, artan yalnızlığa, stres ve duygusal istikrarsızlığa ve sürekli bağlantı ihtiyacına katkıda bulunduğu görülmektedir (Jha ve Mishra, 2024; Panadero-Pérez, 2019; Salepaki vd., 2025). Günümüzde daha hareketsiz, daha kopuk ve yeni bir değer üretmeye uzak yapıdaki gençlerin aktif bir yaşam tarzı benimsemeleri ve dans gibi keyifli hareket aktivitelerine katılmaları, çok yönlü gelişimleri için hayati önem taşımaktadır. Çünkü dans, fiziksel aktivite ve sanatsal ifadeyi birleştiren çok yönlü bir disiplindir ve fiziksel sağlığın yanında zihinsel kapasitelerini geliştirir, duygusal refahlarını destekler ve sosyal becerilerini güçlendirir (Su, 2024). Bu bağlamda T.C Gençlik ve Spor Bakanlığı da 2020 yılında gerçekleştirdiği “Gençlik Projeleri Destek Programı” kapsamında içerisinde “Fiziksel Aktivite, Egzersiz ve Spor” teması bulunan birçok projeye destek vermiştir (gdpd.gsb.gov.tr/). Özellikle Türkiye gibi 15-25 yaş aralığında bulunan genç nüfus oranının yüksek olduğu ülkelerde bedensel, ruhsal ve sosyal gelişimi destekleyen çalışmalara yer vermek değerli bulunmaktadır. Çalışmalarda dansın fizyolojik faydaları yaygın olarak kabul edilmekte (Tao vd., 2022) ancak tutum gibi psikolojik yapılar üzerindeki etkisini anlamak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Belirli bir nesneye ilişkin sürekli olarak olumlu ya da olumsuz bir şekilde tepki vermeye yönelik öğrenilmiş yatkınlıklar olarak tanımlanan tutumlar, katılım, motivasyon ve profesyonel uygulamaların şekillendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Çam ve Arabacı, 2010). Kişinin dansı nasıl algıladığını, dansa karşı ne hissettiğini (beğeni, ilgi, sıkılma, isteksizlik vb.) ve dansla ilgili durumlara nasıl tepki verdiğini (katılma isteği, kaçınma, destekleme vb.) anlamada dansa yönelik tutumdan faydalanılmaktadır (Durhan ve Gökyürek, 2020). Olumlu bir tutum, dansın tüm faydalarını daha geniş kitlelere ulaştırma potansiyeli taşıırken, olumsuz bir tutum bu potansiyeli sınırlayabilir. Bu bağlamda, dans eğitimlerinin daha kapsayıcı ve kapsamlı bir fiziksel kültür anlayışı geliştirme potansiyeli de göz önünde bulundurulmalıdır.

Ülkemizde, yüksek öğretim kurumlarında öğrenim gören gençler, edilgin bir öğrenci olmamak, bedeni ve duyu organları ile hareket edebilmek, konuları yaşanır duruma getirmek için derslerde birçok farkındalık kazanmaktadır (YÖK, 2021). Ayrıca üniversitelerde nitelikli mezunların yetişmesi, dengeli, başarılı ve duyarlı bir gençlik için önemli bir husustur. Yüksek öğretim kurumlarımız arasında yer alan Spor Bilimleri Fakülteleri, spor ve hareketin farklı spor disiplinleri ile birleştiği, multidisipliner bir yapı taşımaktadır (Alpay, 2021). Sporu en iyi şekilde uygulayabilmek amacıyla fizyolojik, psikolojik ve toplumsal etkiyle birlikte sistem, kural, sporcu gelişimini incelemektedir. Spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören gençlerin, 4 yıl süresince kazandığı bilgi ve becerileri yaşamlarında birçok alanda kullanabilmeleri arzu edilmektedir. Örneğin hem zorunlu hem de seçmeli olarak verilen dans derslerinin mezuniyet ve açılış törenleri, gösteriler ve özel günler için değerli olduğu düşünülmektedir (Durhan ve Gökyürek, 2020). Ödemiş (2020), spor bilimleri

fakültesi öğrencilerinin dans öz yeterliliklerini belirlemek amacıyla gerçekleştirdiği çalışmada, katılımcıların çoğunluğunun orta seviyede dans öz yeterliğine sahip olduğunu tespit etmiş ve dansla ilgili ders sayısının artırılmasıyla dans öz yeterlik seviyesinin yükseltilmesini önermiştir. Ayrıca müzik eşliğinde yapılan egzersizlerin ruhen ve bedenen daha sağlıklı olmaya ve öğrencinin branşı dışında yaşam boyu hareket alışkanlığı kazanmasına katkı sağladığı öngörülmektedir (Bilge ve Öğce, 2008; Mattsson ve Lundvall, 2015). Ülkemizde dans ile ilgili alan yazın sınırlı olmasına rağmen birçok batı ülkesi dansı akademik bir disiplin olarak kabul etmiş ve kapsamlı araştırmalar yürütmüştür (Liu, 2024; Maraz vd., 2015; Silva vd., 2021). Alan yazında dans, ritim müzik eğitimi gibi etkinliklerin multidisipliner olarak birçok spor dalının önemli bir bileşeni olduğunu vurgulayan çalışmalar da dikkat çekmektedir (Söğüt vd., 2021). Tüm bu bilgiler ışığında, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin dansa yönelik tutumlarının dans dersleri öncesinde ve sonrasında ölçülünerek ortaya konulması amaçlanmaktadır. Bu anlamda araştırma sonuçlarının alan yazına ve dans dersleri uygulamasına yönelik katkı sağlayacağı bilgiler sunması hedeflenmiştir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Çalışmada, tek gruplu ön test ve son test tasarımını kullanan yarı deneysel bir tasarım kullanılmıştır. Araştırma müdahalesi olarak ilgili ders öğretim elemanı tarafından 12 hafta boyunca yüz yüze dans dersleri işlenmiştir. Bu derslerde öğrenciler derse aktif katılım sağlamıştır.

Çalışma Grubu

Çalışmanın evrenini Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise 2023 Bahar-2025 Güz eğitim-öğretim yılları arasında çeşitli dans derslerinden birini alan 34 kadın 43 erkek toplam 77 öğrenci ($x=20.77\pm2.29$) oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde olasılık temelli olmayan örnekleme yaklaşımlarından amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Yapılan benzer bir çalışmada ön test-son test'e dayanarak gerçekleştirilen G*Power (3.1.9.7) analizinde ($\eta^2 = 0.934$, $\alpha=0.05$, $1-\beta=0.95$) ihtiyaç duyulan örneklem sayısı 57 olarak hesaplanmıştır (Aybek ve Aybek, 2023).

Katılımcıların araştırmaya dâhil edilme kriterleri nelerdir?

1. 2023-24 eğitim öğretim döneminde dans derslerinden birini alıyor olmak
2. Herhangi bir sağlık problemi olmamak
3. Derslere düzenli devam ediyor olmak
4. Daha önce dans dersi almamış ya da dansla ilgili faaliyetlere katılmamış olmak

Katılımcıların araştırmadan dışlanma kriterleri nelerdir?

1. Ölçeklerin eksik ve/veya yanlış doldurulması
2. Ön test veya son testten birini doldurmamış olmak
3. Devamsızlıktan kalmış olmak
4. Derslere uygulamalı katılımını engelleyecek sağlık problemi yaşamak
5. Daha önce dans dersi almış ya da dansla ilgili faaliyetlere katılmış olmak

Tablo 1. Katılımcılara ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Değişken		n	%
Cinsiyet	Kadın	34	44.15
	Erkek	43	55.85
	Toplam	77	100
Öğretim Programı	N.Ö*	41	53.25
	İ.Ö*	36	46.75
	Toplam	77	100

*N.Ö: Normal Öğretim, İ.Ö: İkinci Öğretim

Tablo 1'e göre katılımcı öğrencilerin %44.15'i kadın %55.85'i erkektir. Ayrıca öğrencilerin 53.25'i normal öğretim programında öğrenim görürken %46.75'i ikinci öğretim programında öğrenim görmektedir.

Prosedür

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu „ndan onay alınmış (220192/Karar No:169) ve Etik Yönergesine tüm çalışma boyunca bağlı kalmıştır. Öncelikle araştırmaya katılan öğrencilere gerekli bilgilendirme yapılarak gönüllü onam formları imzalatılmıştır. Daha sonra öğrencilerin 1 dönem süresince haftada 1 gün 3'er ders saati ilgili dans derslerine katılımları sağlanmıştır. Program içeriğinde, ritim çalışmaları; seçilen dansa ait duruş-tutuş, ayak ve kol çalışmaları; seçilen dansa ait teknik ve figür çalışmaları; eşli çalışmalar, salon dansları, latin dansları, sosyal danslar ve koreografi çalışmalarına yer verilmiştir. Dönem başlamadan ön test ve dönem bitiminde son test olarak ölçümler alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Kişisel Bilgi Formu

Çalışmaya katılan bireyler hakkında tanımlayıcı bilgilerin (öğrenci numarası, cinsiyet, bölüm, öğrenim türü, aldığı ders, daha önce dans dersi alıp almadığı vb.) elde edilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan bu formda 7 farklı soru bulunmaktadır.

Dans Tutum Ölçeği

Bu ölçek bireylerin dansa yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Durhan tarafından 2019 yılında geliştirilmiştir. Ölçek 39 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar *farkındalık*, *kaçınma* ve *motivasyondur*. Dansa yönelik farkındalık boyutu, bireyin dansın faydaları, işlevleri ve genel olarak dans kültürü bilgi ve anlayış düzeyini ifade eder. Kaçınma boyutu, bireyin danstan, dans ortamlarından veya dansla ilgili faaliyetlerden uzak durma, çekinme eğilimini ifade eder. Motivasyon boyutu ise, bireyin dans etmeye veya dansla ilgili faaliyetlere katılmaya yönelik içsel ve dışsal itici güçlerini ifade eder. Ölçeğin tümüne ait Cronbach's alpha güvenirliği; 0.91, birinci alt faktöre ilişkin Cronbach's alpha; 0.96, ikinci alt faktöre ilişkin Cronbach's alpha; 0.93, üçüncü alt faktöre ilişkin Cronbach's alpha; 0.90 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi için IBM SPSS 26 programından yararlanılmış ve analizlerde tanımlayıcı istatistik, bağımlı ve bağımsız gruplar t testleri kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Verilerin normal dağılım durumları Kolmogorov-Smirnov testi ile analiz edilmiş ve her bir değişken için alt boyutlara yönelik gerçekleştirilen analiz sonucunda

Skewness ve Kurtisios değerleri -2 ile +2 arasında değer aldığı için değişkenlerin kabul edilebilir düzeyde normal dağılım gösterdiği varsayılmıştır (Hatem vd., 2022).

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler neticesinde elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 2. Dansa yönelik tutum alt boyutlarının ön test son test puan karşılaştırılması

	N	$\bar{x} \pm ss$	t	p
Farkındalık ön test	77	82.21±13.41	-07.40	.000***
Farkındalık son test	77	93.88±10.46		
Kaçınma ön test	77	21.22±06.88	.520	.604
Kaçınma son test	77	20.80±06.04		
Motivasyon ön test	77	22.33±06.36	-11.61	.000***
Motivasyon son test	77	30.62±06.22		

***p<0.001

Tablo 2’de görüldüğü gibi, katılımcıların dansa yönelik tutum ölçeğinin “kaçınma” alt boyutunda ön test ile son test arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmazken ($p>0.05$), “farkındalık” ve “motivasyon” alt boyutlarında ise anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Bu farklılık son test puan ortalamalarının ön test puan ortalamalarına göre yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 3. Cinsiyete göre dansa yönelik tutum alt boyutlarının ön test-son test puan karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	$\bar{x} \pm ss$	t	p
Farkındalık ön test	Kadın	34	88.88±11.63	4.342	.000***
	Erkek	43	76.93±12.43		
Farkındalık son test	Kadın	34	97.00±07.81	2.506	.014*
	Erkek	43	91.41±11.66		
Kaçınma ön test	Kadın	34	18.50±06.35	-3.288	.002**
	Erkek	43	23.37±06.58		
Kaçınma son test	Kadın	34	19.52±06.46	-1.638	.106
	Erkek	43	21.81±05.54		
Motivasyon ön test	Kadın	34	24.94±06.43	3.351	.001**
	Erkek	43	20.27±05.55		
Motivasyon son test	Kadın	34	32.20±05.20	2.085	.040*
	Erkek	43	29.37±06.71		

***p < 0.001, **p<0.01 *p<0.05

Tablo 3’te, dansa yönelik tutumun “farkındalık” ve “motivasyon” alt boyutlarında kadın ve erkek öğrenciler arasında hem ön test ve hem de son test puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmektedir ($p<0.05$). Bu farklılık kadın öğrencilerin daha yüksek puan ortalamalarına sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca “kaçınma” alt boyutunda kadın ve erkek öğrenciler arasında ön test puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilirken ($p<0.05$), son test puan ortalamalarında bu farklılığın olmadığı dikkat çekmektedir.

Tablo 4. Öğretim programına göre dansa yönelik tutum ön test-son test puan karşılaştırılması

	Program	N	$\bar{x} \pm ss$	t	p
Farkındalık ön test	N.Ö	41	81.17±12.09	-.712	.479
	İ.Ö	36	83.38±14.85		
Farkındalık son test	N.Ö	41	93.85±09.12	-.026	.980
	İ.Ö	36	93.91±11.94		

Kaçınma ön test	N.Ö	41	21.87±06.99	.895	.374
	İ.Ö	36	20.47±06.78		
Kaçınma son test	N.Ö	41	19.87±05.31	-1.426	.158
	İ.Ö	36	21.86±06.69		
Motivasyon ön test	N.Ö	41	21.97±06.86	-.536	.593
	İ.Ö	36	22.75±05.80		
Motivasyon son test	N.Ö	41	30.68±06.98	.091	.928
	İ.Ö	36	30.55±05.32		

p>0.05

Tablo 4'e göre, dansa yönelik tutumun tüm alt boyutlarında normal öğretim ya da ikinci öğretim programında öğrenim gören öğrenciler arasında hem ön test ve hem de son test puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada spor bilimleri fakültelerinde yürütülen dans derslerinin, öğrencilerin dansa yönelik tutumları üzerinde etkisi olup olmadığını incelemek amaçlanmıştır. Çalışmada, iki farklı değişken ele alınarak incelenen bulgular değerlendirilmiştir.

İlk olarak, öğrencilerin dansa yönelik tutumlarının ön test ve son test değerlendirmesinin, dans derslerine katılımlarının ardından hem “farkındalık” hem de “motivasyon” alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir iyileşme tespit edilmiştir (Tablo 2). Daha yüksek son test ortalama puanları ile karakterize edilen bu değişim, dansa yüz yüze öğretim deneyiminin öğrencilerin bilişsel anlayışını (Amado vd., 2014; Keinänen vd., 2000) ve dansla duygusal bağını (Atamtürk ve Dincdolek, 2021) geliştirmede etkili olabileceğini göstermektedir.

Farkındalık boyutundaki anlamlı artış, öğrencilerin dansı sadece bir eğlence aracı değil, fiziksel, zihinsel, sosyal ve kültürel bir aktivite olarak algılayabileceğini göstermektedir. Öğrencilerin dansın faydalarına yönelik ne kadar bilinçli olduğu da bu boyutla değerlendirilebilir. Derslere aktif katılım sayesinde gelişen farkındalık ile dansın günlük hayatın bir parçası olabileceğini, stresi azaltmada ve hareketi artırmada sosyo-kültürel bir faaliyet olabileceğini fark etmeleri beklenmektedir. Alan yazında dansın duygusal zekayı şekillendirmedeki rolünü vurgulayarak, öğrencilerin duyguları yönetmelerine ve empati ve iş birliği yoluyla sosyal ilişkileri geliştirmelerine yardımcı olma yeteneğini vurgulayan araştırmalar da dikkat çekmektedir (Lee ve Kong, 2020; Sutardi vd., 2024).

Motivasyon boyutundaki anlamlı artış ise destekleyici bir öğrenme ortamı ile uygulanan dans müfredatının içsel ilgiyi ve sürekli katılım arzusunu geliştirebileceğini göstermektedir. Öğrencilerin dans ile kendilerini ifade etme fırsatları bulmaları ve keyif aldıkları deneyimlere katılmaları, dersler öncesindeki endişe veya isteksizliği başarı ve kendini gerçekleştirmeye dönüştürebilecek motivasyonel bir strateji olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca birçok dans formunun iş birliğine dayalı doğası, hareket ve ritmik ifadenin içsel neşesi ile birleştiğinde, olumlu duygusal yönelimin şekillendirilmesine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bireyin enerjisini ve çalışma seviyesini yükselten içsel bir durum olan motivasyonun, öğrencilerin kendilerini beden dili ve dans konusunda yeterli hissetmeleriyle birlikte yükseldiği söylenebilir. Benzer şekilde, Tokinan ve Bilen (2011) yapmış oldukları çalışmada, 14 haftalık yaratıcı dans etkinliklerinin katılımcıların Oyun, Dans ve Müzik dersine ilişkin

motivasyonları, özgüvenleri, beden dili ve dansa ilişkin özyeterlikleri üzerinde anlamlı düzeyde etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Diğer bir bulguda, kadın öğrencilerin dansa yönelik tutumun farkındalık ve motivasyon alt boyutlarında hem ön test hem de son test puan ortalamalarında erkek öğrencilerden anlamlı düzeyde daha yüksek puan ortalamalarına sahip oldukları bulunmuştur (Tablo 3). Genel olarak kadınların dansla daha fazla ilişkilendirilmesi, bu farklılığın temel nedenlerinden biri olabilir. Bu bulgu, kadınların dansa karşı daha yüksek bir içsel motivasyona ve bedensel farkındalığa sahip olduğunu ortaya koyan alan yazındaki benzer çalışmalarla uyum göstermektedir (Chappell vd., 2021; Doria ve Numer, 2022; Özbal vd., 2022; Yoncalık, 2007). Ayrıca kadınların dansı bir ifade aracı olarak daha aktif kullandıkları ve bunun da gelişen farkındalık ile motivasyonlarını artırdığı söylenebilir. Bu durum, toplumsal cinsiyet rollerinin ve beklentilerinin dansa katılım ve tutum üzerindeki etkilerini düşündürmektedir.

Bunun yanı sıra, “kaçınma” alt boyutunda ise kadın ve erkek öğrenciler arasında ön test puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilirken, son test puan ortalamalarında bu farklılığın ortadan kalkması dikkat çekicidir. Bu bulgu, dans eğitiminin, başlangıçta var olan cinsiyetler arası kaçınma eğilimlerini azaltma potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir (Aujla ve Farrer, 2019). Başlangıçta erkek öğrencilerin dansa karşı daha yüksek bir kaçınma eğilimi sergilemesi, erkeklerin dansı "feminen" bir aktivite olarak algılamasından ve toplumsal normların erkeklerin bedensel ifade biçimlerine getirdiği kısıtlamalardan kaynaklanabilir. Ancak, dans eğitimi sürecinde öğrencilerin dansın sunduğu özgür ifade alanı ve iş birliğine dayalı ortamı yaşamaları, bu ön yargıları kırmış ve kaçınma düzeylerini dengelemiş olabilir (Liu vd., 2024). Benzer şekilde Yang ve Nacional (2024), dans sporlarında destek sağlayan bir ortamın, duygusal dayanıklılığı ve cesur davranışları teşvik edebileceğini ve katılan bireyler arasında sosyal birlikteliği besleyebileceğini vurgulamaktadır.

Son bulgu olarak, normal öğretim ya da ikinci öğretim programında öğrenim gören öğrenciler arasında dansa yönelik tutuma ilişkin anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Tablo 4). Öğrencilerin öğrenim gördükleri zaman diliminden (gündüz/akşam) ziyade, ritim ve dansı öğrenmeleriyle dansın genel algısındaki değişimler gibi faktörlerin, dansa yönelik tutumlarının şekillenmesinde daha belirleyici olduğu söylenebilir. Bu yönüyle öğrencilerin, program türünden bağımsız olarak benzer pedagojik ve duyuşsal kazanımlar elde ederek, dansa yönelik tutumlarının benzeşmesine yol açtıkları düşünülmektedir. Aybek ve Aybek (2023), Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerinin ritim eğitimi ve dans dersine yönelik tutumlarında cinsiyet ve bölüm değişkenlerine göre algı farklılığı bulunduğunu ancak farklı okul türlerinden mezun öğrenciler arasında anlamlı farklılık olmadığını belirtmişlerdir. Beraberinde ritim eğitimi ve dans dersinin kapsamının genişletilerek, genel eğitimin bir parçası haline getirilmesini vurgulayan çalışmalar da dikkat çekmektedir (Avcu ve Hazar, 2022).

Çalışmanın bulguları dans derslerinin öğrenci tutumlarını olumlu yönde etkilediği göstermekte ve bu derslerin Spor Bilimleri fakültelerinde akademik programlara dahil edilmeye devam edilmesi veya yeni müfredat geliştirilmesi için değerli veriler sunmaktadır. Gün geçtikçe disiplinler arası hale gelen profesyonel bir ortamda, öğrencilerin bütünsel gelişimine katkıda bulunabilecek ve onları çeşitli hareket yöntemleri ile donatabilecek müzikli

ve ritimli faaliyetlerin önemli bir pedagojik araç olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma yalnızca Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri ile sınırlıdır. Bu bağlamda, bulgular farklı üniversiteler ve yaş gruplarında test edilmeli ve üniversitelerdeki dans eğitimi uygulamalarının, öğrenci farklılıklarından ziyade içerik, yöntem ve öğretim kalitesi üzerinden değerlendirilmelidir. Gelecekteki araştırmalar, farklı yaş grupları ve sporcu öğrencilerin gelişimi üzerindeki etkilerini daha derinlemesine inceleyebilir.

KAYNAKLAR

- Alpay, N. (2021). Sporun yaygınlaşmasının gelişmeye etkileri: Bir inceleme. *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(1), 33-44. <https://doi.org/10.47257/busad.958955>
- Amado, D., Del Villar, F., Leo, F. M., Sánchez-Oliva, D., Sánchez-Miguel, P. A., & García-Calvo, T. (2014). Effect of a multi-dimensional intervention programme on the motivation of physical education students. *Plos One*, 9(1), e85275. <https://doi.org/10.1371/JOURNAL.PONE.0085275>
- Atamturk, H., & Dincdolek, B. (2021). Effects of dance education on emotional intelligence related outcomes. *Revista Género e Interdisciplinaridade*, 2(01), 422-434. <https://doi.org/10.51249/gei.v2i01.146>
- Aujla, I. J., & Farrer, R. (2019). The role of dance in reducing gendered prejudice. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, 13(3), 299-308. <https://doi.org/10.1037/aca0000176>
- Avcu, E. Ç., & Hazar, S. (2022). Ritim eğitimi ve dans dersinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin müzik algısı üzerine etkisinin incelenmesi. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 84-90.
- Aybek, A., & Aybek, S. (2023). Ritim eğitimi ve dans dersinin farklı cinsiyetler açısından öğrenci tutumlarının belirlenmesi. *Göbeklitepe Eğitim ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 13-23.
- Bilge, A., & Ögce, F. (2008). Dansın beden ve ruh sağlığı açısından önemi. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 1(2), 123-134.
- Blasing, B., & Schack, T. (2012). Mental representation of spatial movement parameters in dance. *Spatial Cognition & Computation*, 12, 111-132. <https://doi.org/10.1080/13875868.2011.626095>
- Chappell, K., Redding, E., Crickmay, U., Stancliffe, R., Jobbins, V., & Smith, S. (2021). The aesthetic, artistic and creative contributions of dance for health and wellbeing across the lifecourse: A systematic review. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-Being*, 16(1), 1950891.
- Çam, M. O., & Baysan-arabacı, L. (2010). Tutum ölçeği hazırlamada nitel ve nicel adımlar. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 12(2), 64-71. <https://doi.org/10.69487/hemarge.695121>
- Durhan, T. (2019). Dansa yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(18), 676-692.
- Durhan, T., & Gökyürek, B. (2020). Ritim eğitimi ve dans dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 59-76. <https://doi.org/10.33689/spormetre.584586>
- Doria, N., & Numer, M. (2022). Dancing in a culture of disordered eating: A feminist poststructural analysis of body and body image among young girls in the world of dance. *Plos One*, 17(1), e0247651: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0247651>
- Hatem, G., Zeidan, J., S., Mathijs, G., & Carla, M. (2022). Normality testing methods and the importance of skewness and kurtosis in statistical analysis. *BAU Journal- Science and Technology*, 3(2), Article 7.
- Jha, A. K., & Mishra, V. (2024). *Youth and technology: Leveraging emotional intelligence to resist from falling into digital dystopia*. In *Emotions in Cultural Context*. Springer International Publishing.
- Keinänen, M., Hetland, L., & Winner, E. (2000). Teaching cognitive skill through dance: Evidence for near but not far transfer. *The Journal of Aesthetic Education*, 34, 295. <https://doi.org/10.2307/3333646>
- Lee, S.-H., & Kong, H.-J. (2020). The effect of participation in dance classes on social skill development and

- peer relationship. *Journal of Digital Convergence*, 18(9), 423–431. <https://doi.org/10.14400/JDC.2020.18.9.423>
- Liu, M. (2024). Dance Education in promoting children's sociality and study on the role and mechanism of emotion development. *International Journal of Global Perspectives in Academic Research*, 1(2). <https://doi.org/10.70339/sgh1aw60>
- Maraz, A., Király, O., Urbán, R., Griffiths, M. D., & Demetrovics, Z. (2015). Why do you dance? Development of the dance motivation inventory (DMI). *Plos One*, 10(3): e0122866. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0122866>
- Mattsson, T., & Lundvall, S. (2015). The position of dance in physical education. *Sport, Education and Society*, 20(7), 855–871.
- Ödemiş, M. (2020). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin dans özyeterlik seviyesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 4(3), 19–25.
- Özbal, A. F., Ektirici, A., & Yılmaz, B. H. (2022). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin ritim eğitimi ve dans dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Aksaray University Journal of Sport and Health Researches*, 3(2), 156–167. <https://doi.org/10.54152/asujshr.1195306>
- Özen, İ., & Yenel, F. (2022). Akademisyenlerin; sporun yumuşak gücünün toplumları etkileme ve dönüştürmedeki etkileri üzerine görüşleri. *Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 1–15.
- Panadero-Pérez, N., Ruiz-San Román, B. M., Joya-Barroso, M., & San Román-Mata, S. (2019). Digital sedentarism as a precursor to the deterioration of health adolescents and young people. *ESHPA - Education, Sport, Health and Physical Activity*, 3(3), 368–383. <https://digibug.ugr.es/handle/10481/58334>
- Salepaki, A., Zerva, A., Kourkouridis, D., & Angelou, I. (2025). Unplugging youth: Mobile phone addiction, social impact, and the call for digital detox. *Psychiatry International*, 6(1), 4. <https://doi.org/10.3390/psychiatryint6010004>
- Silva, A., Sá, E., Silva, J., & Pinho, J. C. (2021). Dance is for all: A social marketing intervention with children and adolescents to reduce prejudice towards boys who dance. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(13), 6861. <https://doi.org/10.3390/IJERPH18136861>
- Söğüt, M., Kirazci, S., Korkusuz, F. (2012). The effects of rhythm training on tennis performance. *Journal of Human Kinetics*, 33, 123.
- Su, K. (2024). The impact of dance on mental health: Exploring cognitive, emotional, self-esteem, and social interaction aspects. *International Journal of Education and Humanities*, 15(1), 91–94. <https://doi.org/10.54097/03gc7e93>
- Sutardi, E., Rahmani, R., & Wijaya, A. (2024). Peran mata pelajaran seni tari dalam pembentukan kecerdasan emosional siswa di sekolah menengah atas. *Gesture: Jurnal Seni Tari*, 13(2), 209. <https://doi.org/10.24114/gjst.v13i2.63294>
- Tao, D., Gao, Y., Cole, A., Baker, J. S., Gu, Y., Supriya, R., Tong, T. K., Hu, Q., & Awan-Scully, R. (2022). The physiological and psychological benefits of dance and its effects on children and adolescents: A Systematic Review. *Frontiers in Physiology*, 13, 925958. <https://doi.org/10.3389/fphys.2022.925958>
- Tokinan, B. Ö., & Bilen, S. (2011). Yaratıcı dans etkinliklerinin motivasyon, özgüven, özyeterlik ve dans performansı üzerindeki etkileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(40), 363–374.
- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu [TÜBİTAK]. (2021). COVID-19 ve Toplum: Salgının sosyal, beşerî ve ekonomik etkileri, bulgular, sonuçlar ve öneriler. https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/2021/covid19_ve_toplum_raporu.pdf
- Yoncalık, O. (2007). Kültür ve spor bağlamında cinsiyetin "dans" a yönelik tutuma etkisi (beden eğitim ve spor alanında öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan bir analiz). *Milli Eğitim*, 36(176), 109–118.
- <https://gdpd.gsb.gov.tr/1.https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210617-2.htm> 2021 sayı: 31514.